

	Vegan Belgelendirme Prosedürü	Doküman No : ÜRP.09
		Yayın Tarihi : 08.09.2021
		Revizyon No : 02
		Revizyon Tarihi : 10.06.2025

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu prosedür, QRS Quality tarafından vegan belgelendirme ile ilgili uluslararası kabul görmüş standartlar/yönetmelikler doğrultusunda hazırlanmıştır. Hazırlanan prosedür, hayvansal içeriklerden arındırılmasını, hayvanlar üzerinde test edilmemiş olmasını garanti altına almak için yöntem ve rehberlik sunmaktadır. Vegan için ürün grupları aşağıda sıralanmıştır:

- ★ Vegan Kozmetik ve Makyaj Sertifikası
 - ✧ Vegan Kozmetik Sertifikası
 - ◆ Hayvansal ürünler içermeyen aloe vera bazlı nemlendiriciler vb.
 - ◆ Bitkisel kökenli yüz temizleme jelleri ve tonikler vb.
 - ◆ Kıl maskeleri veya bitki özleriyle üretilmiş bakım ürünleri vb.
 - ◆ Bitkisel içerikli şampuanlar vb.
 - ◆ Hayvansal içerik kullanılmayan güneş kremleri vb.
 - ✧ Vegan Makyaj Sertifikası
 - ◆ Bitki pigmentlerinden yapılmış ruj, allık ve farlar vb.
 - ◆ Sentetik balmumu içeren maskaralar vb.
 - ◆ Talk ve karmin içermeyen pudralar vb.
 - ✧ Vegan Parfüm Sertifikası
 - ◆ Sandal ağacı, lavanta ve bergamot gibi uçucu yağlarla formüle edilen kokular vb.
 - ◆ Hayvansal misk yerine bitki veya sentetik içeren parfümler vb.
- ★ Vegan Tekstil ve Moda Sertifikasyonu
 - ✧ Vegan Tekstil Sertifikası
 - ◆ Organik pamuk ve bambu ile üretilmiş giyseler vb.
 - ◆ Hayvansal yün yerine geri dönüştürülmüş akrilik kullanılan tekstil ürünleri vb.
 - ✧ Vegan Moda Sertifikası
 - ◆ Deri veya hayvansal yapıştırıcı kullanılmadan üretilmiş mobilyalar vb.
 - ◆ Bambu ve doğal malzemelerden yapılan ev eşyaları ve döşemeler vb.
 - ✧ Vegan Mobilya Sertifikasyonu
- ★ Vegan Ürünler Sertifikası
 - ✧ Vegan Gıda Sertifikasyonu
 - ◆ Bitkisel bazlı peynir (soya, badem veya kaju sütünden) vb.
 - ◆ Vegan et alternatifleri (soya, bezelye proteini) vb.
 - ◆ Glütensiz ve vegan dostu makarnalar vb.
 - ✧ Vegan İçecek Sertifikası
 - ◆ Soya, badem, yulaf veya hindistancevizi sütü vb.
 - ◆ Tatlandırıcı içermeyen organik meyve suları ve smoothieler vb.
 - ✧ Vegan Ev Eşyaları Sertifikasyonu
 - ◆ Bitkisel balmumu ile yapılmış vegan mumlar vb.
 - ◆ Hayvansal içerik kullanılmayan temizlik ürünleri vb.
 - ✧ Vegan Takviyeler ve Vitaminler Sertifikası
 - ◆ Jelatin içermeyen B12 vitaminleri vb.
 - ◆ Alg bazlı omega-3 takviyeleri vb.
 - ✧ Vegan Ambalaj Sertifikası
 - ◆ Doğada çözünebilen, hayvansal katlı içermeyen paketleme malzemeleri vb.
- ★ Vegan Alkol Sertifikası
 - ✧ Vegan Şarap Sertifikası

- ◆ Fining işlemi sırasında hayvansal ürün yerine bentonit kullanılan şaraplar vb.
- ✧ Vegan Bira Sertifikası
 - ◆ Bal ve süt şekerleri (laktoz) içermeyen biralar vb.
 - ◆ Arıtma sürecinde hayvansal katkıları kullanılmayan biralar vb.
- ✧ Vegan Alkollü İçkiler Sertifikası
 - ◆ Bitki bazlı tatlandırıcılarla üretilmiş likörler ve kokteyl bazları vb.
 - ◆ Bal veya hayvansal katkı maddesi kullanılmayan viski ve romlar.

2. TANIMLAR

- 2.1. **Hayvansal İçerik:** Hayvanlardan elde edilen veya hayvansal kaynaklardan türetilen herhangi bir bileşendir. Bu içerikler, doğrudan hayvanlardan alınan maddeler veya hayvanlardan türetilen yan ürünler olabilir.
- 2.2. **Veganlık:** Hayvan kökenli hiçbir ürünün veya yan ürünün tüketilmemesi gerektiğini savunan bir yaşam biçimidir. Veganlık, yalnızca gıda ile sınırlı olmayıp, giysi, kozmetik, temizlik ürünleri ve diğer tüketim mallarını da kapsar. Vegan bireyler, tüm yaşam alanlarında hayvanlardan elde edilen ürünlerin kullanılmasını reddeder ve bunun yerine bitkisel, mikrobiyal veya sentetik alternatifleri tercih eder.
- 2.3. **Vegan Ürün:** İçerisinde hayvansal kaynaklı hiçbir bileşen bulunmayan ve hayvanlar üzerinde test edilmemiş olan üründür.
- 2.4. **Gıda Dışı Vegan Ürünler:** İçerisinde hayvansal kaynaklı hiçbir bileşen bulunmayan ve hayvanlar üzerinde test edilmemiş olan, gıda dışındaki ürünlerdir. Bu ürünler arasında kozmetik, temizlik maddeleri, tekstil ürünleri ve aksesuarlar yer alır.
- 2.5. **Vegan Üretim Süreci:** Vegan üretim, yalnızca hayvansal kaynaklardan elde edilen bileşenlerin kullanılmaması ile değil, aynı zamanda üretim aşamalarında hayvansal ürünlerin veya yan ürünlerin herhangi bir şekilde dahil edilmemesi ile tanımlanır. Ayrıca, üretim sırasında hayvanlar üzerinde test yapılmamalıdır.
- 2.6. **Vegan Ambalajlama:** Vegan ürünlerin ambalajları, hayvansal kaynaklardan elde edilen hiçbir malzeme içermemelidir.
- 2.7. **Vegan Tarım:** Vegan tarım, üretim sürecinde hayvansal gübrelerin, hayvansal bazlı pestisitlerin ve diğer hayvansal kaynaklı girdilerin kullanılmadığı bir tarım yöntemini ifade eder.
- 2.8. **Tedarik Zinciri:** Vegan ürünlerin üretiminde kullanılan her bir bileşenin kaynağı, üretim aşamalarında kullanılan malzemeler ve süreçler.
- 2.9. **Üretici:** Ürünlerin üretimi, formülasyonu ve kalite kontrolünden sorumludur. Ürünün güvenliğini sağlamak için gerekli yasal düzenlemelere uygunluk sağlar.
- 2.10. **Marka Sahibi:** Ürünün markalaşmasını, pazarlamasını ve satışını yönetir. Ürünlerin yasal düzenlemelere uygun olarak piyasaya sürülmesini sağlar.
- 2.11. **INCI:** "International Nomenclature Cosmetic Ingredients" kelimelerinin kısaltması olup; uluslararası kozmetik ürün bileşenleri terminolojisi

3. YASAKLI ÜRÜN VE İŞLEMLER

3.1. Yasaklı Ürünler

- ★ Vegan belgelendirilmesi yapılırken kullanılmaması gereken ürünler dikkate alınmaktadır. (<https://www.peta.org/living/food/animal-ingredients-list/>) aşağıda bazı örnekler verilmiş ancak bunlarla sınırlı değildir:
 - ✧ Hayvansal gıda bileşenleri

- ◆ Et, süt, yumurta, bal, jelatin, kazein, laktoz gibi hayvansal ürünler.
- ✧ Hayvansal yan ürünler
 - ◆ Deri, yün, ipek, hayvansal yağlar gibi ürünler
- ✧ Hayvanlar üzerinde test edilmiş bileşenler
 - ◆ Ürünlerin veya bileşenlerin hayvanlar üzerinde test edilmesi yasaktır.
- ✧ Gıda dışı ürünlerde hayvansal içerikler
 - ◆ Kozmetik, mobilya, tekstil gibi alanlarda hayvansal içeriklerin kullanılması yasaktır.
- ✧ Genetik modifikasyon ve GDO'lu ürünler
 - ◆ GDO'lu hammaddeler veya GDO kaynaklı türevlerin kullanımı yasaktır.
- ✧ Nanomateryaller
 - ◆ Hayvansal kaynaklı nanomateryaller
 - ◆ Hayvan testine tabi tutulmuş nanomateryaller
 - ◆ Çevresel ve sağlık riski taşıyan nanomateryaller

3.2. Yasaklı İşlemler

- ★ Vegan belgelendirilmesi yapılırken kullanılmasına izin verilmeyen işlemler aşağıda tanımlanmıştır. Ancak bunlarla sınırlı değildir:
 - ✧ Hayvanlar üzerinde test
 - ◆ Üretim sürecinde veya ürün bileşenleri hayvanlar üzerinde test edilmemelidir.
 - ✧ Hayvanlardan elde edilen enerji kullanımı
 - ◆ Üretim süreçlerinde hayvansal kaynaklardan elde edilen enerji (örneğin et ve süt üretimi için kullanılan hayvan gücü veya hayvansal yağlardan türetilen enerji) kullanılmamalıdır.
 - ✧ Hayvansal bazlı işleme yöntemleri
 - ◆ Vegan ürünler, hayvansal bazlı işleme yöntemlerinden (örneğin hayvansal jelatin kullanarak kıvam artırma, süt bazlı ürünleri işlemek için kullanılan enzimler) yararlanamaz.
 - ✧ Hayvansal bazlı boyalar veya kimyasallar
 - ◆ Üretim sürecinde, hayvansal kaynaklı boyalar, pigmentler veya kimyasallar (örneğin karmin, lanolin, stearik asit) kullanılamaz.
 - ✧ Hayvan türevli filtreleme ve rafine etme
 - ◆ Üretim sırasında, hayvansal türevli filtreleme yöntemleri (örneğin şarap veya meyve suyu üretiminde kullanılan balina yağı) veya rafine etme süreçleri (örneğin, hayvansal kökenli karbon filtreleme) kullanılamaz.
 - ✧ Hayvansal katkı maddeleri kullanımı
 - ◆ Örneğin bazı emülgatörler, renkler veya koruyucular kullanılmamalıdır.
 - ✧ Çiftlik hayvanlarının kullanımı
 - ◆ Vegan ürünlerin üretiminde, çiftlik hayvanları (örneğin inek, koyun, tavuk) kullanılamaz.
 - ✧ Hayvansal ilaçlar ve pestisitler

- ◆ Üretim sürecinde, hayvansal kaynaklardan elde edilen ilaçlar veya pestisitler kullanılamaz. Örneğin bazı böcek öldürücüler hayvansal kökenlidir.
- ✧ Çiftlik hayvanlarından elde edilen malzemelerin kullanımı
 - ◆ Üretim sürecinde, hayvanlardan elde edilen malzemeler (örneğin kemik unu, kan unu, balık yağı) veya hayvansal kaynaklı gübreler kullanılamaz.
- ✧ Çapraz kirlenme
 - ◆ Vegan ürünlerin üretildiği ortamda hayvansal ürünlerle temas olmamalıdır
- ✧ Nanomateriyaller
 - ◆ Yasaklı işlemler;
 - ▲ Gıda ve içeceklerde; Sentetik nanomateriyallerin gıda katkı maddesi olarak kullanımı yasaktır. Nano-gümüş ve nano-titanyum dioksit içeren gıda ambalajları yasaktır.
 - ▲ Kozmetik ve kişisel bakım ürünlerinde; Nano-gümüş içeren kozmetik ürünlerin kullanımı yasaktır. Hayvansal kaynaklı nanoemülsiyonlar yasaktır. Nano-titanyum dioksit, yalnızca güvenli formda ise kabul edilebilir.
 - ▲ Tekstil ve moda ürünlerinde; Hayvansal kaynaklı nano-kaplamalar ve nano-pigmentler yasaktır.
 - ▲ Ev eşyası ve ambalajda; Nano-bazlı plastik katkı maddeleri ve kaplamalar yasaktır.
 - ◆ İzin verilen işlemler;
 - ▲ Gıda ve içeceklerde; Doğal olarak oluşan nanomateriyaller (örneğin kil mineralleri, bitkisel bazlı nanoemülsiyonlar).
 - ▲ Kozmetik ve kişisel bakım ürünlerinde; Bitkisel bazlı nanoemülsiyonlar (örneğin bitkisel yağlardan elde edilen nanoformlar). Kil mineralleri gibi doğal nanomateriyaller.
 - ▲ Tekstil ve moda ürünlerinde; Bitkisel veya mineral bazlı nano-kaplamalar ve nano-boyalar kabul edilebilir.
 - ▲ Ev eşyaları ve ambalajlarda; Kil bazlı bariyer kaplamalar kabul edilebilir.

4. BİLEŞENLERİN KÖKENİ VE İŞLENMESİ

4.1. Bileşenlerin Kökeni

- ★ Doğal ve bitkisel kaynaklar
 - ✧ Vegan ürünlerin bileşenlerinin tamamen bitkisel kaynaklardan elde edilmesi gerekmektedir.
- ★ GDO (Genetik Olarak Değiştirilmiş Organizmalar)
 - ✧ Bileşenlerin genetik olarak değiştirilmemiş olması gerekmektedir.
- ★ Vegan sertifikası
 - ✧ Bileşenlerin tedarikçilerinin vegan sertifikası olmalı veya beyan yazıları alınmalıdır.
 - ◆ Kritik ürünler için analiz raporları istenmelidir.

4.2. Bileşenlerin İşlenmesi

- ★ Kimyasal işlem ve katkı maddeleri
 - ✧ Vegan ürünlerin işlenmesinde kullanılan kimyasal maddelerin, hayvansal kökenli olmaması gerekmektedir.
- ★ Fiziksel ve mekanik işlem
 - ✧ Vegan bileşenlerin işlenmesi sırasında kullanılan fiziksel yöntemlerin (örneğin, presleme, ezme, ısıtma işlemi) vegan olması gerekmektedir. Bu süreçlerin hayvansal ürünlerle temas etmemesi gerekmektedir.
- ★ Bileşenlerin izlenebilirliği
 - ✧ Ürün bileşenlerinin tedarik zincirindeki her aşamada izlenebilir olması gerektiği açıklanabilir.
- ★ Ayrı işleme alanları
 - ✧ Vegan bileşenlerin işlenmesinde, hayvansal ürünlerle herhangi bir çapraz kontaminasyon riskini ortadan kaldıracak şekilde ayrı alanlarda işlenmesi gerekmektedir.
- ★ Ekipman temizliği
 - ✧ Çapraz kontaminasyonun önlenmesi için hijyen kurallarına uyulmalıdır.

5. VEGAN İÇERİK KABULÜ

- ★ Belgelendirme sürecinde bitmiş ürün reçetesinde herhangi hayvansal kökenli ürün bulunmalıdır.
- ★ Bitmiş ürün için müşteriden hayvan testi analizi talep edilir.
 - ✧ (Laboratuvarın yalnızca ISO/IEC 17025 standardında akredite olması yeterlidir; kozmetik veya gıda alanlarında ayrıca akredite olmasına gerek yoktur)

6. DEPOLAMA, ÜRETİM VE PAKETLEME

6.1. Depolama

- ★ Sıcaklık ve nem kontrolü: Vegan ürünlerin bozulmaması için uygun sıcaklık ve nem koşullarının sağlanması gereklidir.
- ★ Kontaminasyon riski: Vegan ürünler, diğer ürünlerle temas etmeyecek şekilde muhafaza edilmelidir. Örneğin, hayvansal ürünlerin depolandığı alanlarda vegan ürünlerin bulunmaması gerekir.
- ★ Ayrı depolama alanları: Vegan ürünlerin, hayvansal içeriklerden ve diğer kirlenmelerden (örneğin, süt, et, bal) uzak tutulması için özel depolama alanları gereklidir. Bu alanların temizliği ve hijyenine özen gösterilmelidir.
- ★ Etiketleme ve izlenebilirlik: Depolama alanlarında vegan ürünlerin açıkça etiketlenmesi gerekmektedir. Her ürünün ne zaman ve hangi koşullarda depolandığına dair kayıtlar, ürünlerin izlenebilirliğini sağlanmalıdır.

6.2. Üretim

- ★ Ekipman temizliği ve ayrı kullanım: Vegan ürünlerin üretiminde kullanılan ekipmanların, hayvansal ürünlerden arındırılmış olması gerekir. Eğer aynı ekipman başka ürünler için de kullanılıyorsa, üretim öncesinde detaylı temizlik yapılmalıdır.
- ★ Üretim alanı ayrımı: Vegan ürünlerin üretildiği alanlar, hayvansal içeriklerin işlendiği alanlardan fiziksel olarak ayrılmalıdır. Bu, çapraz kontaminasyon riskini ortadan kaldırır.

- * Malzeme tedariki: Üretim sürecinde kullanılan hammaddelerin ve bileşenlerin tamamen vegan olmasına dikkat edilmelidir. Hayvansal kaynaklardan elde edilen katkı maddeleri (örneğin, jelatin, kazein) kullanılmamalıdır.
- * Vegan tedarikçiler: Üretimde kullanılan tüm malzemelerin vegan sertifikalı tedarikçilerden olması önerilir veya üretim sürecinin her aşamasında vegan standartlarına uyulduğu garanti eden tedarikçiler seçilmelidir.

6.3. Paketleme

- * Vegan Dostu Ambalajlar: Paketleme malzemelerinin hayvansal içeriklerden (örneğin, bal mumu, deri) arındırılmış olması gerekir. Ayrıca, kullanılan ambalajların geri dönüştürülebilir veya biyolojik olarak parçalanabilir olmasına özen gösterilmelidir.
- * Etiketleme ve Bilgilendirme: Ürünün vegan olduğunu açıkça belirten etiketler ve ambalajlar kullanılmalıdır. Ambalajda, kullanılan malzemelerin vegan dostu olduğuna dair bilgilendirme yapılması önemlidir.
- * Çapraz Kontaminasyon: Paketleme sırasında vegan ürünlerin hayvansal içeriklerden gelen kirlenmelerden korunması gerekir. Paketleme alanlarında hijyen kurallarına uyulmalı ve ürünler arasında kontaminasyon riski minimize edilmelidir.
- * Sertifikalar ve Onaylar: Vegan sertifikalı ürünler için uygun sertifikaların ambalajda yer alması sağlanmalıdır.

7. BELGELENDİRME SÜRECİ

7.1. Başvuru

- * Müşteri, ürün belgelendirme için başvurusunu QRS Quality web sitesinde bulunan ÜFR.22 Kozmetik Ürün Başvuru Formu, ve ÜFR.23 Vegan Ürün Başvuru Formu dolduran tüm firmalar e-posta veya telefon üzerinden başvuru yapabilmektedir.

7.2. Başvurunun Alınması

- * Başvurunun kabul edilmesi durumunda müşteriye teklif hazırlanır.
- * Başvurunun ret edilmesi durumunda firmaya mail veya telefon üzerinden bilgilendirme yapılır.
- * Süreç ÜTL.07 Ürün Belgelendirme Talimatı'nda detaylandırılmıştır.

7.3. Teklifin Hazırlanması

- * QRS Quality tarafından hazırlanan ÜSZ.04 Ürün Belgelendirme Sözleşmesi müşteriye iletilir.
- * Sözleşmenin onaylanması durumunda müşteriden belgelendirilecek ürünler ile ilgili ÜLS.07 Başvuru Evrak Listesi'nde belirtilen evraklar talep edilir.
- * Süreç ÜTL.07 Ürün Belgelendirme Talimatı'nda detaylandırılmıştır.

7.4. Başvuru Gözden Geçirme

- * Ürün reçeteleri incelenir.
- * Bitmiş ürün için tarafımıza ulaşan hayvansal test analizi incelenir.

7.5. Denetim

- * Üretim tesisleri yerinde denetlenir.

	Vegan Belgelendirme Prosedürü	Doküman No : ÜRP.09
		Yayın Tarihi : 08.09.2021
		Revizyon No : 02
		Revizyon Tarihi : 10.06.2025

- ★ Üretim süreçlerinin standartlara uygunluğu ve hijyenik koşulları kontrol edilir.
- ★ Süreç ÜTL.09 Vegan Planlama Talimatı'nda detaylandırılmıştır.

7.6. Belgelendirme Kararı

- ★ Vegan ürün reçetesinde hayvansal içerikli hammadde bulunmuyorsa, ürün sertifikalandırılır.
- ★ Süreç ÜTL.09 Vegan Planlama Talimatı'nda detaylandırılmıştır.

8. ETİKETLEME

Etiketleme açık olmalı ve tüketicileri yanlış yönlendirmemelidir.

Süreç ÜTL.05 Belge ve Uygunluk İşaretlerinin Kullanım Talimatı'nda anlatılmıştır.

9. İLGİLİ DOKÜMANLAR

ÜFR.22 Kozmetik Ürün Başvuru Formu

ÜFR.23 Vegan Ürün Başvuru Formu

ÜTL.07 Ürün Belgelendirme Talimatı

ÜSZ.04 Ürün Belgelendirme Sözleşmesi

ÜLS.07 Başvuru Evrak Listesi

ÜTL.09 Vegan Planlama Talimatı

ÜTL.05 Belge ve Uygunluk İşaretlerinin Kullanım Talimatı

10. REFERANSLAR

Türkiye Kozmetik Ürünler Yönetmeliği

İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünler Yönetmeliği

Yeşil Kimya (Çevre Kanunu ve Çevre Mevzuatları, Çed Yönetmeliği, Atık Yönetimi Yönetmeliği, Kimyasalların Denetimi ve Güvenliği Yönetmeliği, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu)

Peta

Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik

11. DOKÜMAN ONAYI

İŞLEMLER	ADI SOYADI / GÖREVİ	TARİH	ONAY
HAZIRLAYAN	Tuğçe Yılmaz Yönetim Temsilcisi	10.06.2025	
KONTROL EDEN	Tuğçe Yılmaz Yönetim Temsilcisi	10.06.2025	
ONAYLAYAN	Başak Demirci Genel Müdür	10.06.2025	

12. REVİZYON TARİHÇESİ

	Vegan Belgelendirme Prosedürü	Doküman No : ÜRP.09
		Yayın Tarihi : 08.09.2021
		Revizyon No : 02
		Revizyon Tarihi : 10.06.2025

REV. NO	REVİZYON TARİHİ	REVİZE EDİLEN BÖLÜM	REVİZYONU YAPAN	AÇIKLAMA
01	13.01.2025	Tüm Bölümler	Tuğçe Yılmaz	Sistem değişikliği olduğu için revize edilmiştir.
02	10.06.2025	5, 7.4, 7.5	Tuğçe Yılmaz	Nac uygunsuzluk kapatması olarak bitmiş ürün hayvansal analiz sertifikası eklendi ve “Gerekli Görüldüğünde” kısmı silindi.